

A Study of the Thai Muslim Youth's Way of Life to Maintaining Peace in the Three Southern Border Provinces of Thailand

Kasetchai Laeheem¹ and Dolmanach Baka²

¹Ph.D. (Research Methodology), Lecturer,

Department of Educational Foundation, Faculty of Liberal Arts,

E-mail: Lkasetchai@yahoo.com

²M.A. (Comparative Religion), Associate Professor,

Department of Islamic Studies, College of Islamic Studies,

Prince of Songkla University

Abstract

This research aimed to compare and to suggest with Thai Muslim youth's way of life in the three southern border provinces of Thailand. A total of 1,800 Muslim youth and 1,800 Muslim people were interviewed to collect relevant quantitative data, and collected the qualitative data concerned by in-depth interviewing, 36 key-informants and 24 focus groups. The research result was founded that most of Muslim youth did not lead their life in conformity with expectations of Muslim society and Islamic principles. It is clear that the rural Muslim youth are different from the urban in terms of their way of life, nearly in all respects. Suggestions for the Muslim youth to lead their life properly in the three southern border provinces are 1) Muslim religious leaders were imbued the youth with Islamic way of life and prophetic tradition. 2) parents must talk with them in religious matters, be role - model for them, and encourage them to learn both religious and general subjects. 3) the government must inhibit all sorts of misdeeds and intoxicating things, strictly put control on the mass media circulated, promote and develop stabilized and long-term professions, and must enforce Islamic law above all other laws.

Keywords: maintaining peace, southern border provinces, Thai Muslim youth, way of life

การศึกษาวิถีชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

เกษตรชัย และหีม¹ และดลมนรรัตน์ บากา²

¹ปร.ด.(วิธีวิทยาการวิจัย), อาจารย์,
ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์,

E-mail: Lkasetchai@yahoo.com

²อ.ม.(ศาสนาเปรียบเทียบ), รองศาสตราจารย์,
ภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา,
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิถีชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยการสัมภาษณ์เยาวชนจำนวน 1,800 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 1,800 คน และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจำนวน 36 คน และสัมภาษณ์กลุ่มจำนวน 24 กลุ่ม ผลของการวิจัย พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตที่ไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมมุสลิมและขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม โดยเยาวชนในเมืองและในชนบทมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกันเกือบทุกด้าน และข้อเสนอแนะต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชนมุสลิมมีดังนี้ 1) ผู้นำศาสนาต้องปลูกฝังวิถีชีวิตตามแนวทางอิสลามและตามแบบฉบับท่านศาสดามุฮัมมัด 2) พ่อแม่ต้องพูดคุยเรื่องศาสนา เป็นแบบอย่างที่ดี และส่งเสริมให้เรียนศาสนาควบคู่กับสามัญ 3) รัฐต้องห้ามมีอบายมุข สิ่งของมีนเมาทุกประเภท ควบคุมสื่อทุกชนิดที่ผิดหลักการอิสลาม ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และให้มีการใช้กฎหมายอิสลามมาบังคับใช้อย่างจริงจังและให้ถือเป็นกฎหมายที่สูงสุดเด็ดขาด

คำสำคัญ: จังหวัดชายแดนภาคใต้, เยาวชนไทยมุสลิม, วิถีชีวิต, เสริมสร้างสันติสุข

บทนำ

ศาสนาอิสลามมิได้เป็นเพียงแค่ลัทธิความเชื่อเท่านั้น แต่เป็นระบอบการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์แบบที่สุดสำหรับผู้ศรัทธา ศาสนาอิสลามมิได้แยกร่างกายกับจิตวิญญาณมิได้แยกความเชื่อกับการปฏิบัติ และมีได้แยกทางโลกกับทางธรรมออกจากกัน แต่หลอมรวมสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เข้าด้วยกันเป็นหนึ่งเดียว ผสมกลมกลืนในตัวของมันเองอย่างสมบูรณ์แบบ ทำให้มนุษย์ทุกเพศทุกวัยทุกชนชั้นทุกเชื้อชาติมีศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกันอย่างไม่สามารถที่จะหาระบอบใด ๆ ในโลกนี้มาเทียบได้ เพราะเป็นระบอบที่ถูกวางขึ้นโดยพระเจ้าผู้เป็นเจ้า (อันนัตวีย, ม.ป.ป.)

ในประเทศไทยมีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามอยู่ประมาณ 7.4 ล้านคนหรือไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 กระจายอยู่ในทั่วทุกภาคของประเทศ และร้อยละ 79 อยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศูนย์ดาราศาสตร์อิสลาม, 2550) ซึ่งชาวมุสลิมเหล่านี้มีการดำเนินชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองเหมือนกับชาวมุสลิมทั่วโลก มีการยึดถือปฏิบัติอย่างเหนียวแน่นสืบต่อกันมาตั้งแต่อดีต ตามแนวทางที่ปรากฏในพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน และแบบอย่างของท่านศาสดามุฮัมมัด ผ่านการอบรมสั่งสอนในรูปแบบต่าง ๆ และสถาบันต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันด้วยสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชาวมุสลิมทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิเช่น พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลานอย่างใกล้ชิด เยาวชนไม่สนใจกิจกรรมทางศาสนา ผู้นำชุมชนปล่อยปละละเลยกับอบายมุขต่าง ๆ จนเป็นเรื่องปกติ เป็นเหตุให้เยาวชนมุสลิมในปัจจุบันเริ่มหันเหออกจากรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ไม่สามารถแยกแยะผิดถูกชั่วดีได้ หลงระเหิงไปกับสีสันแห่งความเจริญจนกลายเป็นทาสของค่านิยมและวัฒนธรรมจากโลกตะวันตกที่ไหลทะลักเข้ามาสู่สังคมมุสลิมอย่างแทบหมดปัญญาที่จะสกัดกั้น (อันนัตวีย, ม.ป.ป.)

อีกทั้งสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทัดเทียมกับนานาประเทศ

ในแถบตะวันตก ก่อให้เกิดการหลั่งไหลของวัฒนธรรมตะวันตกเข้าสู่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของเยาวชนไทย ดังผลการสำรวจสภาพการณ์เด็กและเยาวชนที่พบว่า เยาวชนร้อยละ 40 ไม่ได้ไปเที่ยวกับพ่อแม่พี่น้องเลยในระยะเวลาหนึ่งเดือนที่ผ่านมา บทบาทในการดูแลลูกก็น้อยลงด้วย และใช้วิธีการให้สิ่งของเพื่อชดเชยความรัก การผูกพันกับศาสนาก็มีน้อย (อมรวิรัช นาคทรพร, 2546) เยาวชน 22 เปอร์เซ็นต์ใช้เวลาว่างในการสนทนาทางอินเทอร์เน็ตหรือส่งข้อความทางโทรศัพท์มือถือร้อยละ 14 ใช้เวลาว่างในการเล่นเกมนคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้พิมพ์วิลัย บุญมงคล (2543) กล่าวว่าสถานที่ที่เยาวชนนิยมไปเที่ยวมากที่สุดคือดิสนีย์แลนด์ ซึ่งเป็นสถานที่ที่เยาวชนนิยมไปหาความสุขจากการเดินร่ำ พูดคุยกับเพื่อน ได้ฟังเพลงที่ทันสมัยและมีโอกาสได้พบกับแฟน รองลงมาคือโรงภาพยนตร์ขนาดเล็ก ห้างสรรพสินค้า และสวนสาธารณะ ซึ่งเป็นสถานที่ที่เยาวชนได้มีโอกาสอยู่กับแฟนตามลำพังและจบลงด้วยการหาสถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์กัน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าวิถีชีวิตของเยาวชนในปัจจุบันมีอิสระมากขึ้น อยู่ภายใต้สภาพการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดด พ่อแม่ต้องทำงาน ทำให้ความใกล้ชิดและการใช้เวลาว่างกับลูกมีน้อยลง ไม่มีการควบคุมดูแลและอบรมกล่อมเกลาลูกจิตใจจนทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนเปรียบเสมือนเรือที่ไร้หางเสือ ทำให้ถูกชักนำไปตามกระแสแฟชั่นอิทธิพลของสื่อและกลุ่มเพื่อนได้ง่าย ทำให้เยาวชนใช้เวลาว่างกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ในขณะที่วิถีชีวิตของเยาวชนมุสลิมถูกละหลวมด้วยโลกทัศน์ที่เป็นเอกลักษณ์ วางกรอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศให้สอดคล้องกับธรรมชาติอย่างเป็นรูปธรรมและครบวงจร และจัดบรรยากาศทางสังคมเสียใหม่ เช่น ไม่ให้ชายและหญิงมีการปะปนกันอย่างเสรี และการกำหนดรูปแบบการแต่งกายที่ถูกต้อง เป็นต้น ซึ่งสังคมมุสลิมทุกวันนี้แทบจะไม่หลงเหลืออะไรให้เห็นเค้าของสังคมมุสลิมที่อิงอยู่กับค่านิยมอิสลาม สังคมมุสลิมยังคงเหลือแค่ความเชื่อ

และพิธีกรรมต่างๆ ที่ลอกเลียนแบบมาจากคนรุ่นก่อน (อัลมุนัจญิด, 2547)

ในปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับเยาวชนมุสลิมมีมากมาย เช่น ผู้หญิงคลุมฮิญาบแต่อดใจม มีแฟนต่างศาสนา มีวามุฮยาสะพัตติต เบียงเบนทางเพศ ไม่ละหมาด อ่านอัลกุรอานไม่ได้ เป็นหนี้เป็นสิน ไม่จ่ายซะกาต ทำตัวเป็นทุนนิยม รู้แต่เรียนแต่ไม่เรียนรู รู้จักแต่เอาตัวรอด เป็นต้น จนกลายเป็นปัญหาที่ซ้ำซ้อนที่หาทางออกไม่ได้ (อัลอัค, ม.ป.ป.) นอกจากนี้ อัลมุนัจญิด (ม.ป.ป.) ยังกล่าวอีกว่า เยาวชนมุสลิมในปัจจุบันกระทำบาปและสิ่งต้องห้ามต่าง ๆ จนเป็นนิสัย ไม่ละอายใจ และทำอย่างเปิดเผย และมีการปฏิบัติศาสนกิจอย่างลวก ๆ เช่น เมื่อละหมาดจิตใจของเขาจะไม่อยู่กับเนื้อกับตัว ขาดการใคร่ครวญหรือพิจารณาในความหมายของถ้อยคำที่กล่าว ดังนั้นเยาวชนมุสลิมต้องพยายามสำรวจตนเองถึงแม้บางครั้งความผิดที่กระทำนั้นมันเล็กน้อย แต่เมื่อกระทำเป็นประจำมันก็ทำให้หัวใจเกิดสนิมได้เหมือนกัน ดังหะดีษที่ว่า “มุสลิมที่ศรัทธา (มูอมีน) คนหนึ่งทำความชั่วหนึ่งอย่าง ความชั่วที่ทำไปนั้นทำให้เกิดจุดดำบนหัวใจหนึ่งจุด เมื่อเขากลับตัวหยุดทำมันเสีย แล้วขออภัยโทษจากอัลลอฮ์ จุดดำนั้นจะหมดไป แต่หากเขายังดื้อดึงทำต่อไปเรื่อย ๆ โดยไม่ยอมกลับตัวขออภัยโทษต่ออัลลอฮ์ จุดดำนั้นก็จะขยายวงไปอีก นั่นแหละคือสนิมที่อัลลอฮ์ทรงตรัสไว้ในอัลกุรอาน” (อันนัควี, ม.ป.ป.)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวข้างต้นทำให้คณะผู้วิจัยมีความสนใจและคิดว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาว่าในปัจจุบันเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวิถีการดำเนินชีวิตเป็นอย่างไร เป็นไปตามหลักการของศาสนาอิสลามหรือไม่ อย่งไร ควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหามีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบวิถีการดำเนินชีวิต

ของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่อยู่ในชนบทและในเมือง

2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบวิถีการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบันกับความคาดหวังของสังคมมุสลิม

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อวิถีการดำเนินชีวิตตามความคาดหวังของสังคมมุสลิมของเยาวชนไทยมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

1. วิถีชีวิต หมายถึง แนวทางในการดำเนินชีวิตหรือวิถีการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ของเยาวชนมุสลิมทั้งที่เป็นจริงในปัจจุบันและตามที่สังคมมุสลิมคาดหวัง

2. วิถีชีวิตที่เป็นจริง หมายถึง สภาพความเป็นอยู่หรือชีวิตความเป็นอยู่ของเยาวชนมุสลิมที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน

3. วิถีชีวิตตามที่สังคมมุสลิมคาดหวัง หมายถึง กรอบแนวทางปฏิบัติหรือแนวทางในการใช้ชีวิตของเยาวชนมุสลิมที่ถูกต้องตามครรลองคลองธรรมและถูกต้องตามหลักการศาสนาอิสลามที่กำหนด

4. เยาวชนมุสลิม หมายถึง ประชาชนชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามที่มีอายุอยู่ระหว่าง 15-25 ปี

5. สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

วิธีการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

เชิงปริมาณ

ได้แก่ เยาวชนจำนวน 1,800 คนและประชาชนทั่วไปจำนวน 1,800 คน ซึ่งสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกอำเภอโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) แบ่งเป็น 2 ชั้นตามลักษณะที่ต้องการศึกษา คือ อำเภอเมืองของแต่ละจังหวัด ซึ่งเป็นเขตตัวเมือง/จังหวัด โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง

(Purposive random sampling) และอำเภออื่น ซึ่งเป็นเขตชนบท โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ทั้งหมด 6 อำเภอ

ขั้นที่ 2 เลือกตำบล โดยใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย อำเภอละ 6 ตำบล ได้ทั้งหมด 36 ตำบล

ขั้นที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างขั้นสุดท้าย โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย ตำบลละ 50 คน

เชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ได้แก่ ข้าราชการ ผู้นำศาสนา ผู้นำท้องถิ่น และนักการเมืองท้องถิ่น โดยสัมภาษณ์จังหวัดละ 3 คน/กลุ่ม รวมทั้งหมด 36 คน ซึ่งสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกอำเภอโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น แบ่งเป็น 2 ชั้นตามลักษณะที่ต้องการศึกษา ได้ทั้งหมด 9 อำเภอ คืออำเภอเมือง และอำเภอในชนบท จังหวัดละ 2 อำเภอ

ขั้นที่ 2 เลือกตำบล โดยใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย อำเภอละ 4 ตำบล ได้ทั้งหมด 36 ตำบล

ขั้นที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างขั้นสุดท้ายที่จะสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย ตำบลละ 1 คน/1 กลุ่มบุคคล

เชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์กลุ่ม

ได้แก่ กลุ่มบุคคล 8 ประเภท คือ เยาวชนที่ทำงาน เยาวชนที่กำลังเรียน เยาวชนที่ว่างงาน เยาวชนที่เคยติดยาเสพติด ผู้นำสตรี ครูสอนศาสนาในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม/ปอเนาะ ครูสอนศาสนาในโรงเรียนตาดีกา และผู้ที่มาละหมาดที่มีสยิดเป็นประจำ โดยแต่ละจังหวัดมีการสัมภาษณ์ทั้ง 8 ประเภท ๆ ละ 1 กลุ่ม ๆ ละ 5-10 คน รวมทั้งหมด 24 กลุ่ม 166 คน ซึ่งใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกอำเภอโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น แบ่งเป็น 2 ชั้นตามลักษณะที่ต้องการศึกษา ได้ทั้งหมด 6 อำเภอคือ อำเภอเมือง และอำเภอในชนบท

ขั้นที่ 2 เลือกตำบล โดยใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย อำเภอละ 4 ตำบล ได้ทั้งหมด 24 ตำบล

ขั้นที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างขั้นสุดท้ายที่จะสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย ตำบลละ 1 กลุ่ม/1 ประเภท

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ฉบับ ได้แก่

1) แบบสัมภาษณ์ สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ สำหรับเยาวชน

2) แบบสัมภาษณ์ สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ สำหรับประชาชน

3) แนวทางการสัมภาษณ์ สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์กลุ่มและสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยใช้แนวคำถามที่กำหนดไว้เป็นหลักในการสัมภาษณ์

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ มีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2) กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของคุณลักษณะที่ต้องการวัด

3) สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมถึงนิยามศัพท์เฉพาะดังกล่าวข้างต้น

4) นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ด้วยวิธีวัดความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค ซึ่งทดลองเก็บข้อมูลที่ตำบลเขาตวม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จำนวน 40 ชุด ผลปรากฏว่าแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 สำหรับเยาวชนมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.8745 และแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนทั่วไป มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.7873

5) นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยให้นักวิจัยผู้ช่วย

ออกไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะเน้นนักวิจัยในพื้นที่ที่จะเก็บข้อมูล

2) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยให้นักวิจัยผู้ที่มีประสบการณ์สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่กำหนดรวมทั้งขออนุญาตบันทึกเทปการสนทนาพูดคุย ตามแนวคำถามที่ได้จัดเตรียมไว้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลเชิงปริมาณ

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมอาร์ (R Program) แล้วนำเสนอและบรรยายตัวแปรต่าง ๆ โดยจะหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไค-แอสควร์ และการทดสอบที

2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เบื้องต้นด้วยการจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ จากนั้น จึงทำการวิเคราะห์ด้วยหลักตรรกเทียบเคียงแนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยควบคู่บริบท โดยอาศัยข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาความถี่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละมาประกอบ เพื่อความชัดเจนและสมบูรณ์ในการวิเคราะห์และการสรุปผลข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาเชิงปริมาณ

เยาวชนส่วนใหญ่เลือกคบเพื่อนเพศเดียวกันที่มีแนวคิดอุดมการณ์เหมือนกันและมีการเที่ยวเตร่ เยาวชนในเมืองและชนบทส่วนใหญ่มีหลักในการเลือกคบเพื่อนที่ไม่แตกต่างกัน แต่มีกิจกรรมร่วมกันที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่เรียนพิเศษและเที่ยวเตร่และในชนบทเล่นกีฬาและเล่นเกม และสังคมคาดหวังให้มีการคบเพื่อนที่มีความจริงใจและให้ช่วยเหลือได้และไม่คบเพื่อนที่เกี่ยวข้องอบายมุขกับคบเพื่อนที่ทำตัวไร้สาระ

เยาวชนส่วนใหญ่เลือกคบเพื่อนต่างเพศที่นิสัยใจคอที่แนวคิดและอุดมการณ์และมีการพูดคุยสนทนาประจำวัน และเยาวชนในเมืองและชนบทส่วนใหญ่มี

หลักในการเลือกเพื่อนที่ไม่แตกต่างกัน แต่มีกิจกรรมร่วมกันที่แตกต่างกัน ซึ่งเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่เล่นดนตรีและเที่ยวเตร่และในชนบทพูดสนทนาประจำวันและเล่นกีฬา และสังคมคาดหวังให้มีการพูดคุยเฉพาะเรื่องที่เป็นและมีประโยชน์ (เรียน/งาน) และห้ามมีการจับมือถือแขนและหยอกล้อกันตามที่สาธารณะ

เยาวชนส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาด้านสามัญในระดับประถมศึกษา และเยาวชนในเมืองและชนบทส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและ ปวท./ปวส. และในชนบทสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และเยาวชนส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาด้านศาสนาในระดับอิสลามศึกษาตอนกลางและเยาวชนในเมืองและชนบทส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับที่ไม่แตกต่างกัน เยาวชนส่วนใหญ่กำลังศึกษาด้านสามัญอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยเยาวชนในเมืองและชนบทกำลังศึกษาในระดับที่แตกต่างกันคือเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีและในชนบทกำลังศึกษาระดับ ปวท./ปวส. และเยาวชนส่วนใหญ่กำลังศึกษาด้านศาสนาอยู่ในระดับอิสลามศึกษาตอนต้น โดยเยาวชนในเมืองและชนบทกำลังศึกษาด้านศาสนาในระดับที่ไม่แตกต่างกัน และสังคมคาดหวังให้มีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น (ป.ตรี ป.โท ป.เอก) และไม่ควรมุ่งศึกษาเฉพาะด้านสามัญ

เยาวชนส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในการอยู่กับเพื่อน ดูหนังฟังเพลง และเล่นกีฬา เยาวชนในเมืองและชนบทส่วนใหญ่มีการใช้เวลาว่างที่แตกต่างกันคือเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ดูหนังฟังเพลงและช้อปปิ้ง และในชนบทเล่นกีฬา อ่านหนังสือ เล่นเกม และอยู่กับเพื่อน เยาวชนส่วนใหญ่มีการสูบบุหรี่ และบางส่วนมีการเที่ยวกลางคืน พนันบอล และคาราโอเกะ และเยาวชนในเมืองและชนบทมีการข้องเกี่ยวกับอบายมุขที่ไม่แตกต่างกัน และสังคมคาดหวังให้มีการพัฒนาสถานเป็นประจำ เช่น มัสยิด สุสาน และไม่มั่วสุมกับยาเสพติดทุกประเภท

เยาวชนส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพเนื่องจากกำลังศึกษาและไม่รู้จะประกอบอาชีพอะไร และเยาวชนอีกบางส่วนมีการประกอบอาชีพโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเยาวชนในเมืองและชนบทมีสถานภาพการประกอบอาชีพที่ไม่แตกต่างกันและมีสาเหตุที่ไม่ประกอบอาชีพที่ไม่แตกต่างกัน สำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพพบว่ามีการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายรับราชการ และลูกจ้าง ส่วนในชนบทประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง และสังคมคาดหวังให้มีการทำงานที่ไม่ขัดกับหลักการศาสนา

เยาวชนชายส่วนใหญ่ใส่เสื้อยืดที่มีรูปและใส่กางเกงขาสั้น ส่วนเยาวชนหญิงส่วนใหญ่ใส่ผ้าคลุมผมนขนาดเล็ก ใส่กระโปรงที่รัดรูป ใส่เสื้อยืดขนาดเล็กและใส่กางเกงรัดรูป โดยเยาวชนชายในเมืองและชนบทมีการสวมเสื้อที่แตกต่างกัน ซึ่งเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่สวมเสื้อยืดแขนสั้นและในชนบทสวมเสื้อตะไละบลาอ (เสื้อแขนยาว-ชายเสื้อยาวถึงสะโพก) และมีการใส่กางเกงที่แตกต่างกัน ซึ่งเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ใส่กางเกงขาสั้นและกางเกงยีนส์ และในชนบทใส่กางเกงขายาวธรรมดาและกางเกงวอร์ม สำหรับเยาวชนหญิงมีการใส่ผ้าคลุมผมนที่แตกต่างกัน ซึ่งเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ไม่คลุมผมนและคลุมผมนด้วยผ้าขนาดเล็กกะทัดรัดและในชนบทคลุมผมนด้วยผ้าขนาดใหญ่มิดชิด มีการใส่กระโปรงและเสื้อที่ไม่แตกต่างกัน และมีการใส่กางเกงที่แตกต่างกัน ซึ่งเยาวชนในเมืองใส่กางเกงขาสั้นและกางเกงรัดรูป และเยาวชนในชนบทใส่กางเกงยีนส์และกางเกงวอร์ม และสังคมคาดหวังให้เยาวชนหญิงมีการใส่เสื้อชุดยาว หลวม ๆ และไม่รัดรูปสูงที่สุด และเยาวชนชายใส่เสื้อแขนยาวกับนุ่งผ้าโสร่ง ไม่ควรใส่กางเกงยีนส์เอวต่ำและไม่เลียนแบบทรงผมนาราและนักร้อง

เยาวชนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวและญาติพี่น้องในระดับมาก มีการเที่ยว/ช้อปปิ้งและกินข้าวร่วมกัน โดยเยาวชนในเมืองและในชนบทมีความสัมพันธ์ในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งเยาวชนในเมือง

ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและในชนบทมีความสัมพันธ์ในระดับมาก และเยาวชนมีการร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์ และในชนบทปรึกษาหารือ ละหมาด กินข้าว และสังคมคาดหวังให้มีการให้ความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความกตัญญูกตเวที

เยาวชนส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านในระดับน้อย และมีการเยี่ยมไข้และถามสารทุกข์สุขเยาวชนในเมืองและในชนบทมีความสัมพันธ์ในระดับที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย และในชนบทมีความสัมพันธ์ในระดับมากและปานกลาง และเยาวชนมีการร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ไม่มีกิจกรรมร่วมกัน และในชนบทช่วยงานบุญและเยี่ยมไข้ และสังคมคาดหวังให้มีการรักใคร่ ห่วงใย และเอื้ออาทรกัน และไม่เบียดเบียนเอารัดเอาเปรียบ

เยาวชนส่วนใหญ่มีการบำเพ็ญประโยชน์และเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนบ่อยครั้ง โดยส่วนใหญ่มีการพัฒนาสุสาน มีการกำจัดขยะ และมีการขุดลอกคูคลอง เยาวชนในเมืองและในชนบทมีการบำเพ็ญประโยชน์และเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ไม่เคยบำเพ็ญประโยชน์และบำเพ็ญประโยชน์นาน ๆ ครั้ง และในชนบทมีการบำเพ็ญประโยชน์เป็นประจำและบ่อยครั้ง และเยาวชนมีกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ไม่มีการบำเพ็ญประโยชน์และกำจัดขยะ และในชนบทมีการพัฒนามัสยิด ขุดลอกคูคลอง สอดส่องดูแล และพัฒนาโรงเรียนตาดีกา และสังคมคาดหวังให้มีการร่วมกันพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้าในทางที่ดี เป็นชุมชนสีขาวปลอดยาเสพติดและไม่มีการแก่งแย่ง เบียดเบียน และหลีกเลียง

เยาวชนส่วนใหญ่มีการละหมาดห้าเวลาทุกวัน ๆ ครั้ง ไม่เคยละหมาดภาคสมัครใจ (สุนัต) มีการถือศีลอดเดือนรอมฎอนเป็นประจำ ไม่เคยถือศีลอดภาคสมัครใจ (สุนัต) ไม่เคยบริจาคทาน ไม่เคยอ่านอัลกุรอาน

และไม่เคยกล่าว/ระลึกถึงพระเจ้า เยาวชนในเมืองและในชนบทมีการละหมาดห้าเวลาและภาคสมาธิ (สุนัต) ที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ไม่เคยละหมาดและในชนบทมีการละหมาดเป็นประจำและบ่อยครั้ง มีการถือศีลอดเดือนรอมฎอนและภาคสมาธิ (สุนัต) ที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ไม่เคยถือศีลอด และในชนบทมีการถือศีลอดนาน ๆ ครั้ง และเป็นประจำ มีการบริจาคทานที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่มีการบริจาคทานเป็นประจำ และในชนบทไม่เคยบริจาคทาน มีการอ่านอัลกุรอานที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ไม่เคยน่าน ๆ ครั้ง และบ่อยครั้ง และมีการกล่าว/ระลึกถึงพระเจ้าที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่ไม่เคยน่าน ๆ ครั้ง และบ่อยครั้ง และมีการกล่าว/ระลึกถึงพระเจ้าเป็นประจำ และน่าน ๆ ครั้ง และสังคมคาดหวังให้มีการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัดและให้ถูกต้องตามแบบอย่างของท่านศาสดามุฮัมมัด

เยาวชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเยาวชนมีส่วนร่วมในสถานการณ์ความไม่สงบในปัจจุบัน เยาวชนในเมืองและในชนบทมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน และมีความเห็นต่อสาเหตุที่เยาวชนมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน โดยเยาวชนในเมืองส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเยาวชนมีส่วนร่วมเพราะรับคำสอนที่ผิดและในชนบทมีความเห็นว่าเยาวชนมีส่วนร่วมเพราะถูกหลอกและต้องการคำจ้าง

2. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้เยาวชนคบเพื่อนเพศเดียวกันตามหลักการศาสนา เยาวชนในเมืองมีการคบเพื่อนที่มีกิจกรรมมีแนวคิดเหมือนกัน และเยาวชนในชนบทมีการคบเพื่อนเหมือนพี่น้องคบได้กับทุกคน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้เยาวชนมีการคบเพื่อนต่างเพศตามขอบเขตที่หลักการศาสนาอิสลามกำหนด เยาวชนในเมืองมีการคบเพื่อนต่างเพศอย่างอิสระและผิดหลักการศาสนาอิสลาม และ

เยาวชนในชนบทมีการคบเพื่อนต่างเพศตามกรอบประเพณีอันดีงามและหลักการศาสนาอิสลาม

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้เยาวชนทุกคนศึกษาทั้งด้านสามัญและศาสนาควบคู่กัน เยาวชนในเมืองให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านสามัญมากกว่าด้านศาสนา และเยาวชนในชนบทมีการศึกษาทั้งด้านศาสนาและสามัญควบคู่กัน

ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้เยาวชนมีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และไม่ขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าเยาวชนในเมืองมีการใช้เวลาว่างอย่างไร้ประโยชน์ไม่สร้างสรรค์ และเยาวชนในชนบทใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้เยาวชนมีการหลีกเลี่ยงไกลจากอบายมุขทุกประเภท ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าเยาวชนในเมืองเกี่ยวข้องกับอบายมุขเพราะความเจริญทางวัตถุและเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเยาวชนในชนบทเกี่ยวข้องกับอบายมุขเพราะสิ่งดึงดูดใจจากสังคมเมือง

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้เยาวชนมีการทำงานที่ไม่ขัดกับหลักการศาสนา เยาวชนในเมืองไม่ได้ทำงานเพราะต้องเรียนหนังสือ และเยาวชนในชนบทมีการทำงาน

ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้เยาวชนมีการแต่งกายอย่างมิดชิดตามหลักการศาสนาอิสลาม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าเยาวชนมุสลิมในเมืองมีการแต่งกายเชิงประยุกต์เพื่อให้ทันสมัย และเยาวชนในชนบทมีการแต่งกายตามหลักการศาสนา

ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้เยาวชนมีความสัมพันธ์กับครอบครัวและเพื่อนบ้านที่ดีตามแนวทางหลักการศาสนาอิสลาม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าเยาวชนมุสลิมในเมืองมีความสัมพันธ์กับครอบครัวและญาติพี่น้องอย่างห่างเหินและขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน และเยาวชนในชนบทมีความสัมพันธ์กับครอบครัวและญาติพี่น้องที่ติดต่อกันตลอดเวลา

ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้

เยาวชนมีความสัมพันธ์กับชุมชนและเพื่อนบ้านที่ดี มีความรักใคร่ช่วยเหลือกัน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่า เยาวชนในเมืองมีสัมพันธภาพที่ไม่ดีและไม่สนใจกัน และเยาวชนในชนบทมีสัมพันธภาพที่ดีและมีการช่วยเหลือกัน

ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้เยาวชนมีการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัด ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าเยาวชนในเมืองมีการละเลยและไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติศาสนกิจ ในขณะที่เยาวชนในชนบทมีการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัด

ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเห็นว่าสังคมมุสลิมคาดหวังให้เยาวชนมุสลิมมีการบำเพ็ญประโยชน์และเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนด้วยความบริสุทธิ์ใจ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าเยาวชนในเมืองไม่ให้ความสำคัญและหลีกเลี่ยงการบำเพ็ญประโยชน์และเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน และเยาวชนในชนบทมีการบำเพ็ญประโยชน์และเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนด้วยความเต็มใจและบริสุทธิ์ใจ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าเยาวชนมุสลิมมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความไม่สงบในปัจจุบันเพราะว่าเยาวชนมุสลิมได้รับคำสอนที่ผิด และส่วนน้อยเห็นว่ามีส่วนร่วมเพราะถูกชักนำถูกขู่บังคับและถูกจ้างวาน เพราะมีผู้อยู่เบื้องหลัง

3. ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชนมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1) ข้อเสนอต่อผู้นำศาสนา และผู้นำชุมชน

- ต้องปลูกฝังจิตสำนึกของเยาวชนให้มีวิถีชีวิตตามแนวอิสลามและแบบฉบับของท่านศาสดา
- จัดค่ายอบรมจริยธรรมอิสลามในชุมชนต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- ต้องร่วมกันสร้างสังคมอิสลามที่สมบูรณ์แบบตามแนวทางอิสลาม
- ต้องช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมของเยาวชนให้อยู่ในกรอบศาสนา
- ต้องมีการปลูกฝังและอบรมให้ความรู้ด้าน

ศาสนาแก่พ่อแม่ผู้ปกครอง เพราะยังมีพ่อแม่ผู้ปกครองอีกจำนวนมากที่ไม่ให้ความสนใจและปฏิบัติตามหลักการศาสนาอิสลาม

2) ข้อเสนอต่อรัฐ

- ต้องให้ความช่วยเหลือแก่เยาวชนที่ว่างงานและมีการศึกษาต่ำให้มีรายได้เลี้ยงตนเอง
- ต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการห้ามมิอบายมุขและสิ่งของมีนเมาทุกประเภทในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ว่าจะเป็นร้านค้า เบียร์ คาราโอเกะ ผับ บาร์
- ต้องมีความจริงใจและมีความบริสุทธิ์ใจในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ต้องให้บริการการศึกษาตั้งแต่ประถมศึกษาจนถึงปริญญาตรีที่โปร่งใสจริง ๆ และอุดหนุนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร หนังสือเรียน เสื้อผ้า และอื่น ๆ และที่สำคัญที่สุดควรมีการเรียนสามัญควบคู่ศาสนา
- ควรประสานกับผู้นำชุมชนและผู้นำศาสนาช่วยกันส่งเสริมอาชีพกับเยาวชนในหมู่บ้านที่ยั่งยืนเพื่อจะได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สามารถช่วยเหลือแก่ครอบครัวตัวเองได้
- ต้องเปิดโอกาสให้เยาวชนที่ติดยาสามารถเข้ารับการรักษาบำบัดฟรีและให้เข้ารับการอบรมหรือฟังคำสอนและหลักธรรมทางศาสนา เพื่อเป็นการบำบัดรักษาทั้งทางกายและทางใจ ทั้งทางโลกและทางธรรม
- ควรพัฒนาโรงเรียนตาดีกาอย่างเป็นระบบทั้งระบบเงินเดือน สวัสดิการ อาคารห้องเรียน หนังสือเรียน และพัฒนาครูผู้สอนให้มีความเชี่ยวชาญ
- ต้องสนับสนุนองค์กรศาสนาในท้องถิ่นให้มีบทบาทในการควบคุมดูแลเยาวชน โดยให้ยึดตามแนวทางศาสนา เมื่อองค์กรศาสนาได้ร่วมมือกับประชาชนกันเองแล้วก็จะทำให้สังคมมีความเข้มแข็ง
- ต้องควบคุมสื่อโทรทัศน์ทุกชนิดที่มีลักษณะผิดหลักการศาสนาอิสลามมิให้มีการแพร่ภาพในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเปิดโอกาสให้มีรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และ

สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันทั้งทางโลกและทางศาสนา

- ควรให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด มีบทบาทในการควบคุมดูแลเยาวชนอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศที่ผิดหลักการ แต่งกายที่ผิดหลักการ เรื่องอบายมุข และอื่น ๆ

- ควรส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว ให้มีความเข้มแข็ง สามารถควบคุมดูแลบุตรหลานให้อยู่ภายในกรอบของหลักการศาสนาอิสลาม

- ต้องอนุญาตให้มีการใช้กฎหมายอิสลามมาบังคับใช้อย่างจริงจัง และให้ถือเป็นกฎหมายที่สูงสุดเด็ดขาด เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการแต่งกาย การคบเพื่อนต่างเพศ และการประพฤติปฏิบัติอื่น ๆ ที่ผิดหลักการศาสนา

3) ข้อเสนอต่อสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา

- พ่อแม่ผู้ปกครองควรใช้เวลา ให้ความสนใจ ให้คำปรึกษา ควรพูดคุยเรื่องศาสนา และที่สำคัญพ่อแม่ผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก ๆ และส่งเสริมให้เรียนศาสนาควบคู่กับสามัญ

- สถาบันการศึกษาควรดูแลเด็กให้ทั่วถึง ให้ความสนใจเด็กที่มีปัญหาให้มากขึ้นเป็นพิเศษ ให้คำปรึกษา และที่สำคัญควรให้ความรู้ด้านศาสนา มาก ๆ และครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์ของตนด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาวิถีชีวิตของเยาวชนไทยมุสลิมเพื่อเสริมสร้างสันติสุขในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะผู้วิจัยได้ข้อค้นพบที่สำคัญคือ เยาวชนมุสลิมในปัจจุบันทั้งที่อาศัยอยู่ในเมืองและในชนบทสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกเป็นเยาวชนมุสลิมที่มีวิถีชีวิตที่ไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมมุสลิมและขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนส่วนใหญ่ในปัจจุบัน และกลุ่มที่สองเป็นเยาวชนมุสลิมที่มีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับความคาดหวัง

ของสังคมมุสลิมและตามหลักการศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนส่วนน้อยในปัจจุบัน

เยาวชนที่มีวิถีชีวิตที่ไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมมุสลิมและขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนส่วนใหญ่นั้นพบว่าเยาวชนมีการคบเพื่อนเพศเดียวกันแบบไร้เขตจำกัดและมีอิสระเสรี มักทำกิจกรรมที่ไร้สาระ สร้างความเดือดร้อน มีการคบเพื่อนต่างเพศอย่างเปิดเผยและอิสระคบเหมือนชาวตะวันตก มีการจับมือถือแขน กอดจูบ และถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส มีการให้ความสำคัญกับการศึกษาวิชาสามัญมากกว่าวิชาศาสนา ไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีการเกี่ยวข้องกับอบายมุข ไม่มีงานทำมีการแต่งกายเชิงประยุกต์เพื่อให้ทันสมัยเลียนแบบตะวันตกดาราหนังฝรั่ง มีความสัมพันธ์กับครอบครัวและญาติพี่น้องแบบห่างเหินและขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน มีสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนบ้านและชุมชนที่ไม่ดีและไม่สนใจกัน มีการละเลยและไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติศาสนกิจ และไม่ให้ความสำคัญและหลีกเลี่ยงการบำเพ็ญประโยชน์และเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและสำหรับเยาวชนมุสลิมที่มีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมมุสลิมและตามหลักการศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนส่วนน้อยนั้นพบว่าเยาวชนมีการคบเพื่อนเพศเดียวกันเหมือนพี่น้องและมีความจริงจังต่อกัน มีการคบเพื่อนต่างเพศอยู่ในขอบเขตตามหลักการศาสนาอิสลามและตามกรอบประเพณีอันดีงาม มีการเน้นการศึกษาทางด้านศาสนา มากกว่าวิชาสามัญหรือเน้นวิชาสามัญควบคู่วิชาศาสนา มีการใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข มีการแต่งกายตามหลักการศาสนา มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน และชุมชน ปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัดตามหลักการ และมีการบำเพ็ญประโยชน์และเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนด้วยความเต็มใจและบริสุทธิ์ใจ

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าเยาวชนมุสลิมในปัจจุบันมีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต

ที่ผ่านมาเป็นอย่างมาก ซึ่งในอดีตเยาวชนมุสลิมส่วนใหญ่จะมีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมมุสลิมและตามหลักการศาสนาอิสลาม มีวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เหมือนกับชาวมุสลิมทั่วโลก มีการยึดถือปฏิบัติศาสนกิจอย่างเคร่งครัดและอย่างเหนียวแน่น สืบต่อกันมาตามแนวทางที่ปรากฏในคัมภีร์อัลกุรอาน และแบบอย่างของท่านศาสดามุฮัมมัด ผ่านการอบรมสั่งสอนในรูปแบบต่าง ๆ และสถาบันต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันกลับกลายเป็นเยาวชนเพียงส่วนน้อยเท่านั้น และส่วนใหญ่กลายเป็นเยาวชนที่มีวิถีชีวิตที่ขัดกับความคาดหวังของสังคมมุสลิมและขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่ใหญ่มากที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันคิดและร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว และถ้าหากละเลยอาจทำให้เหลือเยาวชนที่มีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมมุสลิมและตามหลักการศาสนาอิสลามเพียงไม่กี่เปอร์เซ็นต์ และในอนาคตอาจไม่เหลือเลยก็ได้ โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน อันส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของเยาวชนมุสลิมทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้สภาพจิตใจและสภาพความเป็นอยู่ของเยาวชนมุสลิมมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น ทำให้พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนบุตรหลานอย่างใกล้ชิดเหมือนแต่ก่อน เพราะสภาพทางเศรษฐกิจที่บีบรัดเยาวชนไม่สนใจกิจกรรมทางศาสนาเพราะหันไปสนใจกับกิจกรรมที่ถูกนำเสนอผ่านทางสื่อต่าง ๆ ที่มีรูปแบบเนื้อหาตื่นเต้นสนุกสนานน่าสนใจกว่า ผู้นำชุมชนก็ปล่อยปละละเลยกับอบายมุขต่าง ๆ เพราะเกิดขึ้นมากมายเสียจนเห็นเป็นเรื่องปกติธรรมดา และอื่น ๆ อีกมากมาย เป็นเหตุให้เยาวชนมุสลิมในยุคปัจจุบันเริ่มหันเหออกจากรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องไม่สามารถแยกแยะผิดถูกชั่วดีได้เหมาะสมกับคุณวุฒิและวัยวุฒิของตนเองหลงระเหิงไปกับสีสันแห่งความเจริญจนกลายเป็นทาสของค่านิยมและวัฒนธรรมจากโลก

ตะวันตกที่ไหลทะลักเข้ามาสู่สังคมมุสลิมอย่างแทบหมดปัญญาที่จะสกัดกั้น นอกจากนั้นนโยบายในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของรัฐในปัจจุบันทำให้สภาพเศรษฐกิจและสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพราะความต้องการในการพัฒนาประเทศทำให้เกิดการหลั่งไหลของวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาสู่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากลองในสิ่งต่าง ๆ ขณะที่เยาวชนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการแยกแยะสิ่งใดถูกสิ่งใดผิดน้อยมาก ดังที่อันนัตวีย, (ม.ป.ป.) กล่าวว่าความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงทุกด้านทำให้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชาวมุสลิมไม่ว่าจะเป็นความใกล้ชิดและช่วงเวลาพ่อแม่และบุตรหลานจะอยู่ด้วยกันหรือน้อยลง พ่อแม่ไม่มีเวลาในการอบรมสั่งสอนบุตรหลานอย่างใกล้ชิด เยาวชนให้ความสนใจกับกิจกรรมที่ตื่นเต้น เฮฮา และสนุกสนาน จนละเลยและไม่สนใจกิจกรรมทางศาสนา อดายมุขและยาเสพติดมีอยู่เกลื่อนกลาดและหาได้ง่าย จนในที่สุดทำให้เยาวชนมุสลิมหันเหออกจากรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและหลงระเหิงไปกับสีสันแห่งความเจริญจนกลายเป็นทาสของค่านิยมและวัฒนธรรมตะวันตกที่เข้ามาสู่สังคมมุสลิมอย่างรวดเร็วและง่าย อมรวิซซ์ นาคทรพ (2546) ศึกษาพบว่าวัยรุ่นมีการเดินห้างสรรพสินค้าประมาณ 4 ครั้งต่อเดือน ความผูกพันกับศาสนามีน้อย และอัลมุนัจญิด (2547) กล่าวว่าหลักการศาสนาอิสลามเป็นแนวทางที่ครบถ้วนในทุกรายละเอียดของชีวิตซึ่งเป็นระบอบที่ถูกประทานจากผู้เป็นเจ้า เป็นแนวทางที่สะท้อนถึงการยอมรับและยอมจำนนต่อพระเจ้า ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวิถีชีวิตของมุสลิมจึงถูกล้อมหลอมด้วยโลกทัศน์ที่เป็นเอกลักษณ์ แต่สังคมมุสลิมทุกวันนี้แทบจะไม่หลงเหลืออะไรให้เห็นเค้าของสังคมมุสลิมที่อิงอยู่กับคำสอนอิสลาม สังคมมุสลิมยังคงเหลือแค่ความเชื่อและพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ลอกเลียนแบบมาจากคนรุ่นก่อน

จากผลการวิจัยที่ว่าเยาวชนมุสลิมส่วนใหญ่มีการคบเพื่อนเพศเดียวกันแบบไร้เขตจำกัดและมีอิสระเสรี มักทำกิจกรรมที่ไร้สาระ สร้างความเดือนร้อน มีการคบเพื่อนต่างเพศอย่างเปิดเผยและอิสระคบเหมือนชาวตะวันตก มีการจับมือถือแขน กอดจูบ และถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส มีการให้ความสำคัญกับการศึกษาวิชาสามัญมากกว่าวิชาศาสนา ไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีการเกี่ยวข้องกับอบายมุขไม่มีงานทำ มีการแต่งกายเชิงประยุกต์เพื่อให้ทันสมัยเลียนแบบตะวันตกดาราหนังร้อง มีความสัมพันธ์กับครอบครัวและญาติพี่น้องแบบห่างเหินและขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน มีสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนบ้านและชุมชนที่ไม่ดีและไม่สนใจกัน มีการละเลยและไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติศาสนกิจ และไม่ให้ความสำคัญและหลีกเลี่ยงการบำเพ็ญประโยชน์และเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าเยาวชนในปัจจุบันมีวิถีชีวิตที่อิสระมากขึ้น และถูกชักนำไปตามกระแสแฟชั่นอิทธิพลของสื่อและกลุ่มเพื่อนวัยรุ่นขึ้นชอบกับความแปลกใหม่ทันสมัย จึงมีผลทำให้วัยรุ่นใช้เวลาว่างกับเทคโนโลยีไฮเทคทั้งหลาย เสพวัตถุ์รุ่นล่าสุด และใช้ชีวิตในรูปแบบที่รับรู้ว่าทันสมัย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับอัลอัด (ม.ป.ป.) ที่กล่าวว่าสังคมมุสลิมในปัจจุบันประสบปัญหาที่ขัดหลักการศาสนาอิสลามมากมาย เช่น มุสลิมะฮ์คลุมฮิญาบแต่อาวโอมมีแฟนเป็นคนต่างศาสนา มั่วสุมยาเสพติด เบี่ยงเบนทางเพศ ไม่ละหมาด อ่านอัลกุรอานไม่ได้ เป็นหนี้เป็นสิน ไม่จ่ายซะกาต ทำตัวเป็นทุนนิยม รู้แต่เรียนแต่ไม่เรียนรู้ รู้จักแต่เอาตัวรอด เป็นต้น อัลมุนัจญิด (ม.ป.ป.) กล่าวว่า เยาวชนมุสลิมในปัจจุบันมีกระทำความป และสิ่งต้องห้ามต่าง ๆ จนเป็นนิสัยที่เคยชินและหมดสิ้นความละอายใจ จนถึงขนาดที่เขาสามารถกระทำความปได้อย่างเปิดเผย และมีการปฏิบัติศาสนกิจอย่างลวก ๆ เมื่อละหมาด อ่านอัลกุรอาน อ่านคูอาห์ และอื่น ๆ จิตใจของเขาจะไม่อยู่กับเนื้อกับตัว ลัดดา เหมาะะสุรรรณ และคณะ (2547) ศึกษาพบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่มีอารมณ์

ไม่มั่นคง มีปัญหาด้านพฤติกรรมทางเพศ และการติดสิ่งเสพติด เช่น บุหรี่ และสุรา เป็นต้น และวัยรุ่นเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 15.5 ปี กรมสุขภาพจิต (2547) พบว่า วัยรุ่นไทยมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 15-18 ปี จรรยา เศรษฐบุตร และคณะ (2541) พบว่าเยาวชนในเขตเมืองร้อยละ 51.2 ในเขตชนบท ร้อยละ 42.8 จะดื่มเหล้า/เบียร์ และอายุที่เริ่มดื่ม คือ 16 ปี และเยาวชนในเขตเมืองร้อยละ 24.1 และเขตชนบทร้อยละ 26.4 มีการสูบบุหรี่ จิราภรณ์ เทพหนู (2546) ที่กล่าวว่า วัยรุ่นมากกว่าร้อยละ 50 เคยมีแฟนและปัจจุบันยังมีแฟนอยู่ ร้อยละ 35.3 และร้อยละ 41.1 เคยมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เช่น การกอด จูบ ร้อยละ 12.6 เคยมีเพศสัมพันธ์ สาเหตุที่มีเพศสัมพันธ์ ส่วนใหญ่เพราะว่าความพอใจ/สนุก ร้อยละ 44.2 และยังพบว่า วัยรุ่นร้อยละ 23.9 เกี่ยวข้องกับสารเสพติด โดยร้อยละ 80.5 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และร้อยละ 49.0 สูบบุหรี่ เบญจา รักพงษ์ (2542) ศึกษาพบว่า ครอบครัวมีบทบาทในการขัดเกลาพฤติกรรมทางสังคมให้แก่วัยรุ่นในทุกเรื่อง แต่ปัจจุบันมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นน้อย เนื่องจากผู้ถ่ายทอดคือ พ่อแม่ไม่มีเวลาใกล้ชิดเด็กมากพอ และกลุ่มเพื่อนเป็นตัวแทนการขัดเกลาที่มีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการเพื่อนต้องการการยอมรับ เพื่อนซึ่งมีลักษณะที่คล้ายกันช่วยให้เข้าใจความรู้สึกจึงสามารถชักชวนให้คล้อยตามและมีพฤติกรรมที่คล้ายกัน สถาบันสื่อมวลชนเป็นกลไกการเรียนรู้ทางอ้อมที่สำคัญมาก เพราะลักษณะของสื่อที่มีเทคโนโลยีสูง การถ่ายทอดที่ทันสมัย แบบเนียนผ่านเนื้อหา และต้นแบบที่เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง ธีรพงษ์ ศิริจันทน์ และคณะ (2543) ศึกษาพบว่า งานอดิเรกของวัยรุ่นส่วนใหญ่จะนิยมฟังเพลงและวิทยุ รองลงมาคือดูโทรทัศน์ วิดีโอ วีซีดี และอ่านหนังสือ วัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบเล่นอินเทอร์เน็ตในรูปแบบการเปิดชมเว็บไซต์ต่าง ๆ รองลงมาคือการส่งอีเมล และการสนทนา วัยรุ่นส่วนใหญ่นิยมเล่นเกม PLAYSTATION มากที่สุด รองลงมาคือ

เกม GAMEBOY และเกมส์ที่มากับวินโดวส์ และวัยรุ่นส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งหนึ่งมีเครื่องโทรศัพท์มือถือและสัพพจน์ นุ้ยเจริญ (2543) ศึกษาพบว่า วัยรุ่นควรได้รับการแก้ไขโดยด่วนมากที่สุด คือ พฤติกรรมการใช้สารเสพติด พฤติกรรมการขับขี่จักรยานยนต์เสียงดัง รบกวนชุมชน และพฤติกรรมการเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของโรคเอดส์ ศรีประภา ชัยสินธพ (2548) กล่าวว่า ในวัยรุ่นกลุ่มเพื่อนจะมีความสำคัญมาก เนื่องจากวัยรุ่นต้องการพึ่งตนเอง จึงมีการรวมกันเป็นกลุ่มขึ้นนุ้ย กายูจะจิตรา และคณะ (2547) ศึกษาพบว่า นักเรียนอาชีววะประมาณร้อยละ 90 เห็นว่า เพื่อนคือสิ่งที่ทำให้พวกเขารู้สึกมีความพึงพอใจ ภูมิใจและมีความสุข และนักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อน ซึ่งในลักษณะดังกล่าวอาจมีโอกาสเกิดความรุนแรงขึ้นมาได้ จันทรพิญชูประภาวรรณ และคณะ (2541) ศึกษา พบว่า ความผิดที่เยาวชนในกรุงเทพมหานครกระทำมากที่สุด คือ การลักทรัพย์ การทำร้ายร่างกาย และการยกพวกตีกัน ซึ่งสาเหตุหลักมาจากการขาดความรักความสัมพันธ์ในครอบครัวขาดโอกาสทางการศึกษา

อย่างไรก็ตามผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและทุกระดับไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำศาสนา และผู้นำชุมชนต้องมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้น ต้องร่วมกันคิดและร่วมกันแก้ไขปัญหา ดังกล่าว ต้องร่วมกันให้เยาวชนมุสลิมมีวิถีการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องตามหลักการศาสนาอิสลามและตามคำสั่งคมมุสลิมคาดหวัง ซึ่งเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ที่สามารถแก้ไขปัญหาที่วุ่นวายที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอบายมุข ยาเสพติด ฆาตกรรม การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การลักทรัพย์ การทะเลาะเบาะแว้ง และเหตุการณ์ความไม่สงบ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมี การส่งเสริมเรื่องการศึกษาของเยาวชน ให้มีการศึกษาทั้งด้านศาสนาและสามัญควบคู่กัน ต้องส่งเสริมให้มีการแต่งกายให้ถูกต้องตามหลักการศาสนา ต้องมีการคบหาเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและ

ต่างเพศภายในกรอบของหลักการศาสนา ต้องส่งเสริมให้ทำงานทำและอาชีพ ต้องส่งเสริมให้เยาวชนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน และชุมชน และต้องรู้จักเสียสละบำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นสิ่งที่สังคมมุสลิมคาดหวัง ดังที่ริฎอ อะหมัด สมะดี (ม.ป.ป.) กล่าวว่า ปัญหาที่วุ่นวายที่เกิดขึ้นมากมายในปัจจุบันส่วนหนึ่งมักเกิดจากเรื่องผู้หญิง ซึ่งเป็นผู้หญิงที่ประพฤติตัวไม่ดี ทำให้เป็นต้นตอปัญหา ระหว่างเพื่อนฝูง และมีสิ่งที่เลวร้ายมากมายตามมาด้วย คนต่างศาสนิกจำนวนมากที่ชื่นชอบการคลุมฮิญาบและการปกปิดของร่างกายของสตรีมุสลิม ซึ่งเมื่อมองแล้วทำให้รู้สึกว่าเป็นการแต่งตัวที่เรียบร้อย สะอาด ไม่มีอารมณ์เกิดขึ้นกับเพศตรงข้าม และจากสถิติทั่วโลกไม่เคยมีผู้หญิงที่ถูกข่มขืนเนื่องจากคลุมฮิญาบปกปิดอย่างมิดชิด และยอมปลอดภัยในทุกสถานการณ์ ดังนั้น จะต้องมีการรณรงค์ เชิญชวน และสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนมุสลิมหันมาให้ความสำคัญกับการแต่งกายให้ถูกต้องตามหลักการศาสนาอิสลาม อุมมุ มุสลิมาน (2543) กล่าวว่า การใส่กางเกงเอวต่ำหรือไม่ต่ำ กระโปรงรัดรูปหรือสั้นถึงหัวเข่าหรือเหนือหัวเข่า หรือเสื้อรัดรูปโชว์สะดือ ซึ่งขัดกับหลักการอิสลาม ทำลายมารยาทจริยธรรมของมุสลิม และนำมาซึ่งภัยอันตรายต่อผู้แต่งกายแบบนี้ และต่อสังคมโดยทั่วไป และจุดแรกที่ทำให้ผู้ต้องหาในคดีข่มขืนผู้หญิงให้ความสนใจคือเส้นผม นั่นคือจุดเริ่มของอารมณ์คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอิสลามเป็นสังฆธรรม เพราะอิสลามเน้นมากในเรื่องการคลุมศีรษะของสตรี ริฎอ อะหมัด สมะดี (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การเรียนอิสลามเป็นสิ่งสำคัญสำหรับวัยรุ่นมุสลิม เพราะสามารถป้องกันตนเองจากปัญหาต่างๆได้ เนื่องจากความรู้เป็นสิ่งที่จะช่วยป้องกันไม่ให้หลงไปกับสภาพแวดล้อมและกระแสสังคม การศึกษาทำให้เยาวชนมุสลิมมีความนอบน้อม ถ่อมตน พุดจาดี วัยรุ่นมุสลิมต้องมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างศักยภาพในการทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เช่น การชักชวนกันละหมาด และศึกษาอัลกุรอาน อัลหะดีษ เป็นต้น ประเสริฐ วันแอมละ (2544)

กล่าวว่าเยาวชนมุสลิมทุกคนต้องตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเพราะการศึกษาเป็นหน้าที่ของมุสลิมทั้งชายหญิงและต้องศึกษาตลอดชีวิต ต้องมีการประกอบอาชีพเพราะอิสลามอนุญาตให้ประกอบอาชีพใดก็ได้ที่ไม่ขัดกับหลักการของศาสนา ต้องมีความเสียสละกำลัง เวลา ทรัพย์สินและทุกสิ่งทุกอย่าง ต้องมีหัวใจและวิญญาณของมุสลิมที่เป็นหนึ่งเดียวกัน มีความรัก ความเมตตา มีความไว้วางใจ ให้เกียรติและเคารพเชื่อฟังกัน นอกจากนี้ ประเสริฐ วันแอะละาะ (2544) ยังกล่าวอีกว่าเยาวชนมุสลิมต้องละหมาดเมื่อได้ยินเสียงอะซาน ไม่ว่าจะสถานการณ์จะเป็นอย่างไรก็ตาม ต้องอ่านคัมภีร์ อัลกุรอาน จงรำลึกถึงอัลลอฮ์อยู่เสมอ อย่าเสียเวลาของ ท่านไปกับสิ่งที่ไร้ประโยชน์ จงขยันเล่าเรียน จงหลีกเลี่ยงการทำร้ายผู้อื่น อย่าพุดดูหมิ่น และจงช่วยคนอื่นและบำเพ็ญประโยชน์

จากการระดมสมองกับผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ปรากฏว่า ได้มีการเสนอให้รัฐเข้ามาสนับสนุนงบประมาณแก่คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด คณะกรรมการมัสยิด ผู้นำศาสนา และผู้นำชุมชนร่วมกันจัดอบรมสัมมนาแก่เยาวชนไทยมุสลิมอย่างน้อยปีละ 3-5 ครั้งเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามหลักการศาสนาอิสลาม แนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องตามหลักการศาสนา สันติภาพในอิสลาม เพื่อเป็นการขัดเกลาคิดใจของเยาวชนให้อยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง ห่างไกลกับอบายมุข ยาเสพติด เหตุการณ์ความไม่สงบในปัจจุบัน และสิ่งที่ขัดกับหลักการศาสนาอิสลามทุกประเภท

ข้อเสนอแนะ

1) รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยดังกล่าวไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยทั้งการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณที่กล่าวภาพรวมทั้งหมด

และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสัมภาษณ์กลุ่มที่กล่าวถึงข้อเสนอแนะในแต่ละด้านทั้ง 12 ด้าน ซึ่งน่าจะมีความหมายอย่างมากในการแก้ปัญหาความไม่สงบที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน

2) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องเกี่ยวกับเยาวชนมุสลิมในรอบประเด็นอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อไป เช่น

- ความต้องการที่แท้จริงของเยาวชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้

- แนวทางในการพัฒนาอาชีพที่ยั่งยืนและการมีงานทำที่มั่นคงของเยาวชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้

- เยาวชนมุสลิมกับการอพยพแรงงานไปยังประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์

- ปัจจัยที่ส่งผลให้เยาวชนมุสลิมไปศึกษาระดับการศึกษาพื้นฐานในประเทศมาเลเซีย

- อิทธิพลของการคบเพื่อนต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชนในปัจจุบัน

3) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น

- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการขยายออกนอกพื้นที่ของข้าราชการครูในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

- การประเมินความสำเร็จในการนำนโยบายของรัฐมาแก้ปัญหาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

- ทิศนคติของประเทศเพื่อนบ้านต่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรณีศึกษาประเทศมาเลเซีย

- การศึกษาสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของข้าราชการในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

- ความยุติธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

- สาเหตุปัจจัยและแนวทางการแก้ไขปัญหารัฐราชการถูกลอบทำร้ายร่างกาย

- ข้าราชการในอุดมคติของชาวไทยมุสลิม
- แนวทางการบริหารการปกครองที่มีประสิทธิภาพสำหรับพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- การศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- รูปแบบและการบริหารจัดการการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศมาเลเซีย เพื่อการประยุกต์ใช้และพัฒนาการจัดการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ความรุนแรงของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ที่ได้สนับสนุนให้ทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ 2549 ภายใต้แผนงานวิจัยบูรณาการ ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2547). รายงานการทบทวนสถานการณ์เรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- จรรยา เศรษฐบุตร และคณะ. (2541). รายงานการสำรวจสภาวะเยาวชนไทย พ.ศ. 2541 (1998 Survey of Thai Youth). นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ และคณะ. (2541). รายงานการทบทวนองค์ความรู้เรื่องเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในประเทศไทยและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- จิราภรณ์ เทพหนู. (2546). การศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเสพติดและการมีเพศสัมพันธ์ ของวัยรุ่น

ในสถานศึกษา เขตเทศบาลเมืองพัทลุง. พัทลุง: ม.ป.ท.

- ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา และคณะ. (2547). สุขภาพคนไทย 2546. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีรพงษ์ ศิริจันทน์ และคณะ. (2543). "การสำรวจพฤติกรรมของวัยรุ่น", นิตยสาร BranAge. (สิงหาคม), 101-106.
- เบญจา รักพงษ์. (2542). การเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมของวัยรุ่นในเขตเมือง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาจากระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประเสริฐ วันแฉะ. (2544). บนเส้นทางที่เธอ (เยาวชน) แสงหา. นิตยสารมุสลิมออนไลน์. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.thaiislamic.com/articlesshow.asp?kind=6&ID=61012>. สืบค้นเมื่อ: [23 กันยายน 2549].
- พิมพ์วัลย์ บุญมงคล. (2543). ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอช ไอ วี ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานและเยาวชน. รายงานการประชุมวิชาการเรื่องทักษะชีวิต และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- ริฎอ อะหมัด สมะดี. (ม.ป.ป). เยาวชนมุสลิม ปัญหา สาเหตุ และการแก้ไข. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.ridasamadi.org/subindex.php?page=sublist&top=บทความ>. สืบค้นเมื่อ: [23 กันยายน 2549].
- ลัดดา เหมาะสุวรรณ และคณะ. (2547). พัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กไทย: ปัจจัยคัดสรรด้านครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดู. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ศรีประภา ชัยสินธพ. (2548). สภาพจิตใจของเด็ก ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (2). (ออนไลน์). มีที่: <http://www.mahidol.ac.th/mahidol/ra/rapc/old2.html>. สืบค้นเมื่อ: [15 กรกฎาคม 2549].

- ศูนย์ดาราศาสตร์อิสลาม. (2550). ดาราศาสตร์กับศาสนิกของมุสลิม. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.lesaproject.com/news/IAC/iac.php>. สืบค้นเมื่อ: [10 สิงหาคม 2550].
- สุพจน์ นุ้ยเจริญ. (2543). ความคิดเห็นของผู้นำหมู่บ้านต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นในอำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อมรรวิชัย นาคกรทรรพ. (2546). โครงการติดตามสภาวะการณเด็กและเยาวชนรายจังหวัด (Child Watch). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อันวัดวิทย์, อบุหัมชะฮู. (ม.ป.ป). แต่ปัญหาชนมุสลิมที่รัก. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.majlis-ilmi.org/slam/modules.php?op=modload&name=Sections&file=index&req=viewarticle&artid=8&page=1>. สืบค้นเมื่อ: [19 กุมภาพันธ์ 2549].
- อัลอัค. (ม.ป.ป). อวารณและชีวิต. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.majlis-ilmi.org/slam/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=90&mode=thread&order=0&thold=0>. สืบค้นเมื่อ: [19 กุมภาพันธ์ 2549].
- อัลมุญญิด, มุฮัมมัด ศอลิฮู. (2547). ปัญหาชายหญิงที่เกิดจากสัมพันธ์ต้องห้าม. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.majlis-ilmi.org/slam/modules.php?op=modload&name=Sections&file=index&req=viewarticle&artid=1&page=1>. สืบค้นเมื่อ: [19 กุมภาพันธ์ 2549].
- อัลมุญญิด, มุฮัมมัด ศอลิฮู. (ม.ป.ป). อิหม่ามอ่อนอาการ สาเหตุ และวิธีบำบัด. (ออนไลน์). แปลโดย อบุล ลัยษ. มีที่: <http://www.majlis-ilmi.org/slam/modules.php?op=modload&name=Sections&file=index&req=viewarticle&artid=3&page=1>. สืบค้นเมื่อ: [19 กุมภาพันธ์ 2549].
- อุมมุ มุสลิมาน. (2543). ท่านศาสดามุฮัมมัด ช.ล.กับเด็ก. นิตยสารมุสลิมออนไลน์. (ออนไลน์). มีที่: <http://www.thaiislamic.com/articlesshow.asp?kind=6&ID=61002>. สืบค้นเมื่อ: [19 กันยายน 2549].